

ВХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції 23-41.
Друкарні: 23-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

В неділю, 24. травня 1933 р. відбудеться

УДІЛАСНИКИ ФРАНКОГОГО СВЯТА мовлять, змогу бути на Святі Молоді, бо ПОЧАТОК СВЯТА МОЛОДІ ГОД. 3.30 ПОБІЛУДНІ. — Щоби оминуті натовпу КАСИ НА ПЛОЩІ СОКОЛА-БАТЬКА БУДУТЬ ОГВОРЕНІ ВЖЕ ВІД ГОД. 12. ВПОЛУДНЕ.

June, 22, V. 1933.

...идали роки і Франкова могила на Личаківському цвинтарі зрівняна з землею заростає травою. Ніхто не зажадав поставити на її місці дерев'яного дерев'яного або кам'яного хреста — звали на набробник, щоб у би гідний людини спочиває у могилі. І знову минуло багато років, заки закладки почали різних одиниць пов'язаний Комітет, що взяв на себе обов'язок подбати за такий набробник. Історія різноманітних і збірок наші дні — довга та

Нехай із його вершин упаде в дні присвячені Його пам'яті найясніший промінь на всіх учасників Його свята.

(Від власного кореспондента.)

Вчорашню промову канцлера Гітлера при-
няв з оглядом навариса преса казала скеп-
тично, Лондонська радіо казало, зате амери-
канська — згілого стверджала це телеграфічні
стії — мовилово. Одні частина тутешніх га-
зетів каже дуже то як странно хомас своє
вчарування, щоб не казати навіть — невдово-
лення промовою німцями канцлера: ці части-
на французької преси волила була, щоб кан-
цлер узяв платують за свої, між щоб у по-
ривах формі виледала німцями критику
респектно "міра". Штотак, твердя і гомі-
я у дію свої, ще одні — після цілої ніяки
переклад дуже буть буть приналежності тим
німцям туртам (імає зчислення, правда,
істий приналежності і за те можуть своїми
своїми важкі промови, в банках, у
всі і німці), які німцями, та проте сві-
домо в ільо підсудити ці країні думку про
своєму ділау.

Таке, і ще неодво із них, міркують собі ту
теперішню війну, таку жорстоку, таку жорстоку

Таких як це виразніший увазі, зазая і закли-
ків з нагоди вчорашньої берлінської промови мо-
жна би навести десятками. Та воно зайве і вже з
сказаного й наведеного доволі, щоби відчуті в
зрозуміти, що нааблянке літо року Божого
1933-го несе Європі такі гірші хмари, які несла
та хіба неабачити ці літа 1914-го року.

ХОЧЕТЕ МАТИ ПЕВНИСТЬ,
що Ваш гірко запрацьований гріш не пропаде
а приноситиме добрі відсотки? Якщо так, то
складайте свої ощадності
В КООПЕРАТИВНОМУ БАНКУ
„ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Закарпаття.

Академія в пам'ять М. К. Садівського.

Ужгородське громадянство відсвяткувало при співучасті бувших артистів театру М. К. Садовського пам'ять великого артиста і громадянина святочною академією для 29. квітня п. р. Артистка В. Іванова-Верес дала гарно оброблену, глибоко обдуману і прекрасною виголошену характеристику Миколи Карповича як незрівняного артиста й директора театру, на якого буде український народ все гордий, та продекламувала одну з улюблених роль помершого, монолога гетьмана Дорошенка з драми Старицької-Черняхівської „Гетьман Дорошенко“. Директор В. Желтав подав жмут споминів про Миколу Карповича з часів його побуту на Підкарпатті, п. М. Чирський виголосив реферат про Помершого як українського громадянина, що брав найактивнішу участь в українському відродженні та при будові власної держави. Шкільний і стрілецький хор під диригентурою п. М. Аркаса відспівали кілька пісень, а також прочитано вірш Спиридона Черкасенка, присвячений пам'яті М. К. Садовського. В академію взяли численну участь усі круги українського громадянства. Між присутніми був також староста міста Ужгороду п. К. Грабар.

Міркування над потребою української національної партії.

В ужгородському „Українському Слові“ появилася передовиця д-ра М. Брашайка, в якій автор розглядає питання, чи потрібна на Закарпатті нова партія. Цим питанням — як виходить зі статті — займається тамтешнє наше громадянство у новітніх часах доволі єдино. Іде про партію, яка була б умовно незалежна і у своїй програмі та назві асимілювала б виразно національний український характер. Автор, відомий народний діяч на Закарпатті, не дає сам

відповіді, натомість підкреслює всі важливі моменти, що їх треба би взяти під увагу, коли б справа зорганізування нової партії нашла справді своїх реалізаторів.

Статистика міста Хуста.

У 1920 р. було в Хусті 11.871 мешканців, у тому 6.854 українців, (гр.-кат. 6.500, православних 354). А в 1930 р. на 17.826 мешканців міста було 9.366 українців (гр.-кат. 7.515 і православних 1.805). Найбільший приріст має в Хусті українське населення.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВАЛІДІВ У. Г. А.

Новий польський закон про забезпечення воєнних інвалідів з дня 17. березня 1932 р. (оголош. в ДЗРП. Ч. 2632 р.) азя під увагу формально й інвалідів був. Української Гал. Армії. Про забезпечення українських інвалідів говорить 69. стаття того закону. М. і. вона має за собою кілька дрібних перипетій зі засідань польського союму та протестів польського громадянства і польської преси. Ці перипетії відомі особам, які справою державної ренти для українських інвалідів займалися, однак для загалу вони неіскали.

Сама поглядаючи статті викликала зрозуміле зацікавлення серед інвалідів УГА, з котрих тілкі найважче пошкодзовані та найбільше потребуючі користають з фондів УКТОВІ і то у висоті, яка п'ятикратно нижча від державної ренти. Зацікавлення у постановках того закону також ціле українське громадянство, яке на забезпечення інвалідів УГА аложило впродовж 10 останніх (1923—1932) років суму 138.920 доларів. Громадянство і в краю і на еміграції загально переконане, що з хвилею появи згаданого закону спадне з їхніх плечей важкий тягар дальшої допомоги українським інвалідам тому, що інваліди доставитимуть державну ренту.

Метою цієї статті є позбавити українське громадянство ілюзій та виняти дієсну ситуацію українських інвалідів та стан той установи, яка інвалідам УГА одикується, себто Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові. Саме з причини появи нового закону, поминаючи сучасну кризу госп. відносин, майже зовсім не згадується жертви на цілі УКТОВІ, а в слід за цим погіршлася матеріальна безпека інвалідів УГА, бо громадянство переконане, що жертвувати на інвалідів уже нема потреби.

Тимчасом згаданий закон, хоч оголошений перед 15 місяцями, саме у точках, котрі торкаються наших інвалідів, та яких у попередньому законі не було, не обов'язує і не буде обов'язувати, аж до появи виконаного розпорядку до того закону. Не є виключене, що такий виконаний розпорядок зовсім не появиться, а самий закон стріне доля закону про заснування українського університету.

Постанова арт. 69 закону про забезпечення інвалідів звучить в оригінальному тексті так:

„Uposażnia się Ministra Skarbu do przyznawania zapomnień pieniężnych w wymiarze przewidzianym dla inwalidów wojakowego, inwalidom, którzy uznali uszkodzenia lub okaleczenia, powodujące utratę co najmniej 45% zdolności zarobkowej, na skutek udziału w oddziałach ukraińskich w walkach z Wojskiem Polskiem w czasie od 1. listopada 1918 r. do 1. czerwca 1919 r., o ile są pozbawieni innych środków utrzymania, posiadają obywatelstwo polskie i wykazują się swoją lojalnością państwową. Termin zgłoszenia określi rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra Skarbu. Rozporządzenie to określi również sposób zgłoszenia i władzę, powołaną do przyjmowania zgłoszeń”.

Приймим тепер, що цей закон уже обов'язує, і перейдемо до пункту 69. статті та провіримо, чи і яку забезпечення признає цей закон нашим інвалідам.

Треба по порядку ствердити, що

1) закон не ставить наших інвалідів нарівні з іншими інвалідами, бо коли до тих останніх каже в статті 1., що вони є „uprawnionymi z niżejszej ustawy”, отже мають право ренти домагається, то нашим інвалідам признає інвалідський закон право ласки міністра скарбу, уповноваженого признавати чи не признавати ренти інвалідам УГА.

2) Закон признає українським інвалідам не ренту воєнного інваліда, але на 20 проц. нижчу ренти військового інваліда.

3) Закон признає ренту українським інвалідам щойно від 45 проц. утрати працездатності, а не від 15 проц., як іншим інвалідам.

4) Закон не признає ренти усім інвалідам УГА, але тільки тим, які окалічили в часі від 1. XI. 1918 до 1. VI. 1919 р. Не бере під увагу навіть тих інвалідів, які по 1. VI. 1919 р. окалічили у таборів інтернованих.

5) Закон признає ренти українським інвалідам під умовиною, що вони не мають інших засобів удержання і тим робом позбавляє інвалідів кожної платної праці.

6) Найприкрішою для наших інвалідів є мавшула анкажування державної злочастості. Прикра та умовина тому, що вони робить зашто-го інваліди як есенціальні признають своїм ренти постійно залежним від олімпі підопіч рази адміністр. чинників як громад. писар, вій. поліції, староста, „Стіснені” і т. п. Бо нашою інвалідами не вистарить докласти, що ми не бундаровані за протидержавний злочин, але безперечно буде він зобов'язаний аніжувати свою злочастість. В додатку законом не зовує поняти злочастості і задішні поліції широке поле до доволіної інтерпретації, а нині зред буржуйного політичного руху важко успішати граніти політичної злочастості чи незлочастості.

Нема в інваліди законі постанов про те, що в заходах за державну ренту інваліди мають лести якінебудь грошові витрати і то в корист краєвої адміністрації. Висупереч тому старостинські уряди (прим. Золочів) виняють від наших інвалідів оплат за посліди горожанства. Це динише те, що таку послідуку виставляє старо-ство для свого власного збитку. Ці оплати на-ють висирити в різних старостах від 10 до 25 золотих і при зголошенню претензій 2.000-у. українських інвалідів ці оплати внісуть по-ме 20.000 золотих. Ще закон не обов'язує, що і один український інвалід не має певності, чи державну ренту дістане, а вже адмі-страція влада вимагає аложенні згаданих оплат від найбільших громадян, бо саме від воєнних інвалідів і то від тяжких інвалідів від 45- до 100-процентових.

Досі нема нашим інвалідам ліи УКТОВІ під державного закону про забезпечення інвалідів ніякої полемії. Надії на матеріальне підтягнення українського громадянства ще через довті роки не мають ніяких основ. Забезпечення інвалідів наших звисольних змагань в 1917—1920 рр. у скромній дотеперішній висоті вимагає співпраці і жертвистості зсього українського громадянства ще кільканадцять років. Впрямді інваліди щораз менше, — але і з віком вони стають більше нездібні до праці і потребують більше помічі, як у молодшому віці. Також визначно-процентом інвалідів обходились до якогось часу без постійної матеріальної допомоги, котрої не будуть могли зредитися за кілька років.

Коли домагаємося від українського громадянства дадінних матеріальних засобів на допомогу наших інвалідів, не хочемо сказати, до ризикнемо з претензій до державних фондів на цю цілі призначених. Стоймо на становищі, як і всі наші інваліди, що держава, вимагаючи від нас виконання героїанських обов'язків, му-сить мати супроти нас такий самий обов'язок, як його має супроти інвалідів була, ніякої армії на Помор'ю, чи в Познанщині.

У. С.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 24. ТРАВНЯ 1933.
СТЕФАН ЦВАНГ.

ГУВЕРНАНТКА.

(Продовження.)

На другий день рано вони не говорять про те нічого, а всестакі одна і друга відчувують, що їх думки кружать довкола того самого. Вони про-ходять мимо себе, омивають себе, але всеж ми-мовільно стрічаються їх погляди, коли обі знову прилядаються гувернантці. При столі оглядають Оттона, хування, який під літ живе в тім домі, як чужого. Не говорять з ним, але спід сущених під зиркають раз-у-раз у його бік, чи він не поро-зумівається з їх панєю. Обі якісь неспокійні. Не бавляться сьогодні, лише, у своїм нервовім ба-жанні простежити таємницю, снується безцільно і робить рішні байдужі речі. Аж вечором питає одна, так вони це було ід зовсім байдуже: — Чи ти знову що завважила?

— Ні — каже сестра і відвертається. Обі від-чувують якийсь страх перед розмовою. І так ми-чає кізьмі дальших днів у кімні стесненні, у невпиннім мискуванні обох дітей, які неспокійні і неспокій відчувують близькість палаючої та-ємниці.

Врешті по кількох днях, завважує одна, як при столі гувернантка дає непомітно Оттонові аяк очима. Він киває головою у відповідь. Дитина тремтить від зворушення. Під столом стискає тихо руку старої сестри. Коли та повертається до неї, всеслає в близький погляд. Та вміть розуміє той аяк і стає такою неспокійною. Як тілкі встали від стола, каже гувернантка до дівчат:

— Ідть до своїх кімнат і зайдіться трохи чимнебудь. Мене болить голова і я хочу піт го-синки опочити.

Діти дивляться в землю. Остержно дотикають себе очками, щоб хотіла одна другу збобити

уважною. І ледво гувернантка відійшла, приска-кує молодша до своїх сестри: — Уважай, тепер Отто-під до її кімнати.

— Розуміється! Тому вона нас відіслала до кімнати!

— Мусимо підслухати під дверима!

— А як хтось надійде?

— Хто може надійти?

— Мама.

Мала перестрашується. — То значить...

— Знаєш що? Я буду слухати під дверима, а ти лишис в коридорі і даш мені аяк, якби хтось надходив. Так будемо певні!

Мала скрикнулася. — Але ти не оповіш мені потім нічого!

— Усе!

— Оправді все... але то все?

— Так, слово. А ти закашляеш, як почувеш, що хтось іде.

Чекають у коридорі, тремті, схильовані. Кров грає дико. Що буде. Тісно притулюються одна до одної.

Кроки. Пурхають геть. У темряву коридору. Діясно: це Оттон. Бере за клямку, двері замика-ються. Як стріла мчить старша за ним і прити-скається до дверей, надолухоутих без відлику. Молодша дивиться тужливо за вєю. Шкалість па-линь II, рве II а призначеного місця. Нависпів-ках підсувається до сестри, але та відтучує II гнівно геть. Так чекає вона знову в коридорі, дві три мінути, які здаються їй вічність. Грем-ить з метерпачки, тушює як по розжаренім ка-міню то сюди то туди. Вона близько плачу від схвильованія і гніву, що сестра чеє все, а вона нічого. Нараз чути, як десь у третій кімнаті гри-мають двері. Вона киває. І обі тікають як вітер у свою кімнату. Там стоять хвилину без духу, а бочими серцями.

Потім молодша прискакує лакомо:

— Ну... оповідай...

Старша робить зачумаче обличчя. Врешті

каже, замислено, якби до себе: — Я в не розумію!

— Чого?

— Це дивно.

— Що... що...? Молодша аж захлипсе тими словами. Тепер старша збирає думки і притиснулася до неї, близько-близенько, ще за-винусти під його слово.

— То було таке дивно... таке зовсім інше, як я собі уявляла. Здається, що як він увій-у кімнату, то хотів II обняти або поцілувати, бо вона сказала до нього: „Дай спокій з тим, чим поговорити з тобою про поважні справи”. Бав-ти я не могла нічого, бо ключ був у замку ве-редни, зате чула зовсім докладно: „Що спокій?” сказав на те Оттон, але я ніколи не чула, щоб він так говорив. Адже ти знаєш, він по-рить завжди так зухвало і голосно, а це був так неспокій, що я відразу відчула, що він чеє боїться. І вона також мусіла зважувати, щоб бреша, бо сказала лише зовсім тихо: „Тим знаєш що”. — „Ні, я нічого не знаю”. „Так”, сказала вона тоді — а так сумно, так стра-сумно — „а чому ж ти так нараз почав сторити від мене? Від восьми днів ти до мене ні слова заговорив, омиває мене, як можеш, а дитина ходиш уже ніколи, не приходиш уже близько парку. Чи я стала тобі нараз такою чужою?” ти вже знаєш, чому ти нараз так віддалився від мене”. Він помовчав, а потім сказав: „Я се тепер перед іспитом, маю багато праці і за по-інше не маю часу. Ніщо більше не аяжув-Тоді вона зачала плакати, а потім сказала: „Криш, сльози, але так лагідно і ніжно”. Отто-чому ж ти говориш неправду? Скажи мені ц-рому, я діясно на це в тебе не аяжувати. Як нічого від тебе не жадала, але поговорі про-ми обоє мусимо. Ти-ж знаєш, що я маю об-зати, бачу це по твоїх очах”. — „Що те?” — промирав він, але дуже, дуже тихо. Обі в-на сказали. (Продовження.)

Хліборобська Палата у Львові.

З нагоди її статуту

Повинна розпорядок міністра хліборобства і земельних реформ, який надає статут Хліборобській Палаті у Львові. На основі цього статуту тереном праці львівської Хліборобської Палати є воєністська, львівська, тернопільська та станіславська. Органами Палати є рада, управа і президент Палати.

Рада складається з 68 радників з вибору та з радників, яких призначає міністр хліборобства, а яких число неозначене. 34-ох радників вибирають виборчі зібрання, а 34 суспільні хліборобські організації, які до цього покличе міністр хліборобства. Рада Палати є ухвалюючим і контролюючим органом. Вона між іншим вибирає членів управи, їх заступників, членів ревізійної і фінансово-бюджетової комісії, приймає бюджетні прелімінари, затверджує річні рахункові звіти, рішає, коли перебирати майно та деякі права хліборобських організацій, публичних установ, тощо.

Даліше подано, до яких справ і якої кількості голосів треба при ухваленні різних справ радою. Описані йдуть постанови про скликання засідань ради, які відбуваються найменше раз у рік для ухвалення бюджету та для затвердження замкнення рахунків, балансів і звідомлення з праці за попередній рік. Надзвичайна сесія відбувається для окремих справ або на домагає щонайменше 1/4 частини всіх радників. Засідання ради є явні, однак рада може зарядити 2/3 голосів тайність нарад на внесення чи то президента чи 1/4 припадків на засідання радників.

Статут передбачує дві комісії, а саме ревізійну та фінансово-бюджетову; крім того дозволяє раді творити ще інші комісії для полегшення різних справ.

Управа Палати складається з 11 членів, яких рада вибирає на три роки. Крім членів управи вибирає рада їх заступників. Управа вибирає на першому засіданні в тайному голосуванні президента і заст. президента Палати. Президент може припинити виконання ухвал комісії навіть у тих справах, до яких комісії уловжила рада.

Палата може покликувати до співпраці знавців. Бюро Палати, якому проводить директор, виконує цілу практичну роботу. Бюджетовий рік Палати такий самий, як бюджетовий рік держави (1. квітня до 31. березня).

Право пасивного вибору до ради Палати мають особи обох полів, що покінчили 30 літ, є власниками, земцями або керманичами положених у окрузі Палати господарств, або працюють у цьому районі в діяльності хліборобства і мають вищу або середню хліборобську освіту. Крім того радники з вибору хліборобських організацій мають бути членами тих організацій. За господарство треба розуміти хліборобські варстати, що є для їх власників або наємців чи керманичів предметом їх професійної роботи.

Право вибирання радників з виборчих округ мають особи, що є членами ухвалюючих органів повітових союзів комунальних або міст, виділених з цих союзів, а крім цього власники, земці або керманичі положених в окрузі Палати господарств або такі особи, що працюють в окрузі Палати в діяльності хліборобства та мають вищу або середню хліборобську освіту. З того виходить, що вибори будуть не загальні, в яких беруть участь усі хлібороби, а тільки братимуть у них участь члени повітових виділів та члени міських рад, якщо вони є хліборобами або мають хліборобську освіту.

На терені Палати є 17 виборчих округ, які вибирають по двох радників, а саме: 1) Рясів, Кольбушова, Коросно, Березів; 2) Ланьцут, Переморська, Ніско, Тарнобжег; 3) Перемисль, Добромиль, Ліско, Сяніч; 4) Ярослав, Любачів; 5) Городок, Мостиська, Яворів, Рудки; 6) Самбір, Турка, Дрогобич; 7) Рава Р., Сокаль, Жовква; 8) Львів, Бібрка, Львів-місто; 9) Тернопіль, Скалат, Збараж; 10) Камієка Струм, Броди, Радехів; 11) Золочів, Перемисляни, Зборів; 12) Підгайці, Березани, Бучач; 13) Кошичинці, Чортків, Теремани; 14) Заліщики, Боршів; 15) Коломия, Городенка, Снятин, Косів; 16) Станіславів, Товмач, Надвірна, Калущ; 17) Стрий, Рогатин, Долина, Жидачів.

З цього ясно виходить, що з огляду на відомий стан самоврядування у повітах, які є поміж ними до вибору радників Палати, наше населення впливу на цей вибір мати не буде. Одиноким можливим заступництвом нашого селянства будуть хіба радники нашої хліборобської організації.

Даліше статут передбачує спосіб виборів шляхом виборчих зборів та можливість їх уневажнення. Вибраними треба вважати: першого того, що дістав 50 проц. голосів, другого,

що дістав не менше як 25 проц. голосів. Радники з виборчих округ є вибрані на 6 літ, однак після першого тріліття відступають радники з паристих округ, після другого тріліття радники з паристих округ.

Зараз по виборі радників з виборчих округ відбуваються вибори радників суспільними хліборобськими організаціями. Вибори тих радників переводить кожна хліборобська організація окрема, і то лише ті організації на терені Палати, які міністр хліборобства до цього кожноразово покличе. Скільки радників, яку має вибрати кожна організація, озвачить міністр хліборобства. Організації переводять ці вибори таксамо, як вибирають свою головну раду, і то в припадку представника дотичного возводи. Цих радників вибирають також на 6 літ, з тим, що 17 радників, вказаних міністром, уступити за три роки. До виборів радників з організацій відноситься також право уневажнення виборів, так, як це було при виборах з округ.

Як видно з цих постанов, вибори до Хліборобської Палати у Львові є в руках повітового самоврядування та хліборобських організацій. Повітове самоврядування в нині майже зовсім поза можливостями впливу на нього українського хліборобського населення, а тому від цієї курії сподіватися багато радних не можемо. Зате наша хліборобська організація, себто „Сільський Господар“, матиме право вибрати таку кількість радних, яку назначить міністр хліборобства. Ця кількість залежить передовсім від величини та організаційної сітки дотичної хліборобської організації. Тому тут виступає ще раз ясно перед нами очі потреба нашої селянської організації, щоб бодай через неї забезпечити собі можливість бути у Хліборобській Палаті та бачити, що і як у ній роблять.

Інж. д-р Е. Храпливий.

З життя наших установ.

Загальні Збори Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами у Львові.

17. травня ц. р. відбулися Загальні Збори Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами у Львові. Зборам проводив през. Т-ва дир. М. Заячківський, секретаріовав п. К. Єзерський.

Наслідком еміграційної кризи приневолене Товариство дещо обмежило свою діяльність, всеж таки звіт, предложений Загальним Збором, виказав живучість тієї суспільної установи. Докладом цього скільки полегджених справ, видавання інформаційного двотижневика „Український Емігрант“, поміч емігрантам та ре-емігрантам, займає з важливішими осередками української еміграції та інше.

По вислуханні звітів і дискусії над ними Збори одностайно ухвалили абсолюторію Управі Товариства.

Згодом Збори перевели вибір уступаючих членів Управи, їх заступників та членів Контрольної Комісії. Вибрано: о. кан. Лопатинського, інж. Ю. Мудрака, проф. А. Березовського і п. К. Єзерського як членів, п. М. Галібея і п. М. Донцову як заступників. До Контрольної Комісії вибрані: дир. О. Саєвич, дир. М. Лазорко і рад. П. Берест як члени, дир. О. Пашак і дир. М. Кисілевський як заступники.

По зборах відбулося конститууюче засідання нової Управи. Президентом Товариства вибрано дир. М. Заячківського, гол. секретарем д-ра А. Говикевича.

Даром

З ЗНАМЕНИТИ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відворотно.

Хто предложить цей вирізок отримає гарний дарунок.

Реалізація пакту чотирьох держав.

Текст пакту устійнений і парафований.

ЛЬОНДОН, 22. V. ПАТ. Наспіли тут інформації з Риму, які стверджують, що пакт чотирьох держав є на шляху до близького здійснення. Підчас візиту Герінга в Римі становище Німеччини в розмові з Мусолінієм і французьким амбасадором Жувиелем так наблизилось до становища Франції, що пакт показався можливим. Кружлять поговори, що Мусоліні має оголосити факт порозуміння щодо заключення пакту чотирьох держав, а проект тексту буде устійнений представниками інтересованих держав у Женеві. До підписання пакту мало би прийти коло 1. червня ц. р.

ЛЬОНДОН, 22. V. ПАТ. Вся льондонська преса в майже однозвучних депешах з Риму потверджує, що основи пакту чотирьох держав у Римі вже устійнені та що парафування тексту відбудеться в Женеві протягом цього тижня. Часописи зазначають, що первісний проект

значно змінено. Нове сформулювання тексту має на меті успокоїти Малу Антанту, що пакт чотирьох великодержав не буде рівнозначний з директоріатом тих держав. Також у справі ревізії трактатів змінено дотеперішнє становище. Тепер нема мови про якусь накиннену ревізію, бо всяка ревізійна акція застержена Союзові Народів. Щодо розброєння, пакт підкреслює виразно, що можна досягнути його етапами, залежними від Союзу Народів.

ПАРИЖ, 22. V. ПАТ. Преса довідується з Львондону і Риму, що текст пакту чотирьох держав уже парафований. Один високий італійський урядовець заявив представникам французької преси в Римі, що пакт уже парафований і відосланий до Женеві, де буде офіційно підписаний представниками Італії, Німеччини та Франції.

Німецьке право понад право римське.

БЕРЛІН, 22. V. ПАТ. Міністр справедливості республіки д-р Франк виголосив на зборах німецьких референдарів промову, в якій боронячи націонал-соціалістичної тези про вищість германського права над правом римським, заявив: „Хочемо довести до того, щоб поняття держави і нац.-соціалістичного руху взаємно покривалися. Нехай ніхто не гадає, що можна буде колись відерти владу Гітлерові. Боротьба проти римського права це внутрішня справа Німеччини і торкається тільки перекрученої й штучно на німецький ґрунт перешіпленої форми римського законодавства. Говорячи про введення поняття раси до німецького законодавства, Франк підкреслює: „Ми вправді антисеміти, але не варвари. Боротьбу проти жидів ведемо методами, що даються погодити з культу-

рою німецького народу. Не дозволимо нікому мішатися в наші внутрішні справи. Право, яке тепер творимо, це право німецького народу воєвків, але рівночасно право народу володаря. Світ мусить з тим погодитися. Не хочемо нарушувати прав ніякого народу, але виберемо собі зпоміж народів ті, з якими подобається нам жити“.

Вже вийшла книжечка:

ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС ДО ПРЕС. БОГОРОДИЦІ кінце потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 20 сот. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. — Замовляти: Канцелярія парохії Успення Пр. Д. Марії у Львові, Підвалля 7.

Студентська демонстрація в Берліні проти Австрії.

В Берліні відбулася 20. ц. м. маніфестація націонал-соціалістичних студентів, спрямована проти австрійського уряду. На площі Геґля зібралося коло 1000 осіб, до яких міністр справедливості д-р Франк виголосив промову на тему необхідності злуки австрійських країв з Німеччиною. Запротестувавши проти переслідування австрійською владою націонал-соціалі-

стичного руху, міністр сказав м. і.: „Краще згинемо як вільний нарід, ніж дозволимо колись-будь відвести себе від нашої найвищої мети. Нехай світ себе не дурить, що попри Німеччину Гітлера може існувати ще якась друга німецька держава“.

Провідник академічної молоді спід стьгу Гітлера д-р Лер вказав на методи, якими австрійський уряд ослаблює єдність німецького народу, після чого прийнято резолюцію за злукою Австрії з Німеччиною. Віче скінчилося окликами: „Хай живе великанімецька держава, хай живе Гітлер!“

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОВОРИЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ

А. Пясецький С. А. Краків

Фабрика чоколяди

ПО КОЖНІЙ ЦІНІ
з гарантією чистих свирів безконкурсним ДЕСЕ-
РОВІ ЧОКОЛЯДИ, віджівці молочні і сметанкові, вели-
кий асортимент вишуканих чоколядок, кармелітів і бішкоп-
тів, але без львівського шматка, бонів і т. п.

Замовлення приймає Народня Торговля, Львів

Прогулька українських журналістів

Сироварня у Стрию. — Оселя Т-ва письменників і журналістів у Ямнім к. Яремча.

В суботу й неділю 20. і 21. ц. м. члени Ради письменників і журналістів ім. Франка — І. Кедрич, Р. Купчинський, В. Мудрий, В. Зарваницький, М. Стахів і Е. Храпливий скористали членом Дирекції „Маслосоюзу“ і Вп. інж. Ол. Жебанського і виїхали їхніми автом. на прогульку до Стрия оглянути тамошню сироварню „Маслосоюзу“. Товаришили їм пос. Остап Луцький і дир. Андрій Паляй.

Організація та улагодження сироварні мусить бути на кожного відвідувача прегарне враження. Особливо звертає там на себе увагу зразок чистоти в усіх численних відділах того пе-

ликого українського підприємства, адвигненого і веденого хистом і працею українських кооператорів. Господарі вгостили гостей сніданком, після чого названі журналісти виїхали через Станиславів до Ямного б. Яремча полагодили деякі справи, зв'язані з тамошньою Оселею Товариства.

Рада Т-ва письменників і журналістів ім. Франка складає оцим ВП. Дирекції „Маслосоюзу“ і Вп. інж. Олександрові Жебанському за вможливлення журналістам цієї прогульки щиро подяку.

Дальші вістки про пакт чотирьох.

БЕРЛІН, 22. V. ПАТ. Бюро Конті повідомляє: В німецьких міродатних колах кажуть, що вістки, які нині передполуднем кружляли про закінчення балачок у справі пакту 4-х, є неточні. Щоправда заздалеки останнім переговорам пруського прем'єра Герінга в Римі справа посуналася вперед, однак переговори ще нескінченні. Сподіються, що переговори покінчаться небагатьом успішно. У висліді тих балачок на нині ще ніхто не запросили до м-ства закорд. справ амбасадорів заінтересованих держав для дальших балачок.

ЛОНДОН, 22. V. ПАТ. Райтсера агенція повідомляє, що в урядових колах Лондону підтверджують вістки про порозуміння між італійським урядом і амбасадором Франції та В. Британії і пруським прем'єром Герінгом. У проекті пакту 4-х мають поробити значні зміни. Італійський уряд переслав новий проект до Женеві, щоб його розглянули міністри закордонних справ Франції, В. Британії та Німеччини. Згодуються, що підписання пакту залежатиме головною від опії Нормана Дейвіса.

ПАРИЖ, 22. V. ПАТ. Авазова Агенція повідомляє, що згідно з англійськими джерелами Франція, В. Британія та Італія заклали новий пакт 4-х держав, якого текст вислали вже до Женеві й де його офіційно розглянуть.

Пруський прем'єр Герінг дійшов до повно-

го порозуміння із французьким амбасадором у Римі Жувеелем.

Французька преса й далі задержує резерву супроти всіх вісток, які кружляють на цю тему. „Пті Парієн“ твердить, що Мусоліні особисто опрацював новий проект пакту 4-х, якому тепер після стараних поправок і вигладження недотав лише парафування заінтересованих сторін. Ніхто в Римі не знав про нову редакцію проекту й нікому невідомо, наскільки взяли під увагу застереження прем. Даладієра, В. Британії й ідеї Рузвельта. До нової редакції проекту пакту 4-х політичні кола настроєні оптимістично. Покищо відомо, що Мусоліні хоче вислати свої тези та наблизитися до поглядів прем. Даладієра, який від початку балачок у справі пакту подав умовини, на яких Франція згодилася би приступити до пакту.

Коли Даладіє і міністр Бонжур прийняли новий текст, то це мусіло статися певно наслідком нової редакції тієї частини пакту, яка торкалася справ менших держав. Що торкається дальшого ходу подій в Женеві, то прийшла хвилинка закінчити тактику аудіовірних балачок, а вислати справу виразно й отверто. Часомис подає поголоску, нібито Норман Дейвіс вплинув Францію в справі безпеки й ухвалив їй перенести Мекдональдів план, який вже одобрив Даладіє.

Протести проти „аншлюсу“.

Домагаються дипломатичної інтервенції.

ВІДЕНЬ, 22. V. ПАТ. „Дер Морген“ повідомляє, що новий виступ міністра Франка проти Австрії спричинить демарше в німецькому уряді. Австрійський уряд заложить протест проти промов офіційних представників Німеччини, спрямованих проти суверенної незалежності Австрії. „Дер Морген“ виводить, що уряд Гітлера хоче відбити на Австрії невдачі своєї закордонної політики. Щораз більше виявляється охота гітлерівської Німеччини розгорнути горячкову акцію за „аншлюсом“. Австрійський уряд повинен зробити все, щоб вибити Німеччину з голови те самодурство.

Канцлер Дольфус в обороні незалежності Австрії.

ВІДЕНЬ, 22. V. ПАТ. Канцлер Дольфус вголосив учора промову, трансмітовану радіом, в якій підкреслив з натиском, що Австрія є державою вільною й незалежною та бажав залишитися такою надалі. Промовець зазначив, що в Австрії кожний громадянин користується повними правами. Історичним завданням Австрії є посередництво між народами.

Преса приписує промові д-ра Дольфуса велике значіння, бо вона є політичним „візиром“ не тільки уряду, але всього австрійського населення.

Туристичний бойкот Австрії Німеччиною.

ВІДЕНЬ, 22. V. ПАТ. Преса довідується з Ліндау, що баварський міністр Ессер прокламував там на зібранні закордонної преси туристич-

ний бойкот Австрії Німеччиною. Бойкот має бути відповіддю Німеччини на видалення їм громадян з Австрії.

Румунський король їде до Черновець.

В Чернівцях істєть великі приготування до прийняття короля Карла, що приїде звідати столицю Буковини в днях 24. і 25. ц. м. В середу, 24. ц. м. король має приїхати пів до десятої вранці на двірці. Опісля молебєн в катедральній церкві з приводу 15-ліття прилучення Буко-

вини до Румунії, гостина в 11. полку, іспекція військ, спортове свято і відвідина табору пластуни. В четвер день героїв на площі Александрі, відвідина університету, відкриття площі повітряного флоту, свято військового кова і вечором галеєе прийняття у митрополита.

Маніфестація румунського селянства.

БУКАРЕШТ, 22. V. ПАТ. Вчора була тут велика маніфестація членів націонал-параністичної (селянської) партії при участі 200.000 членів. На маніфестацію прибули делегації се-

лян з навдальних сторін. Перед прем'єром Вада Вовсодом дефілював похід, що тривав 7 годів. Виголошено багато промов, між ним і самі прем'єр, вибраний за місце Маніва головою партії.

Радянська позичка провалилася.

Як повідомляють з Москви, субскрипція на розміну нову внутрішню позичку іде дуже повільно. Досі субскрибовано цю міліонів рублів і то тільки по більших містах. Менші міста і села бойкотують позичку.

Австрійський летун переможцем.

ВІДЕНЬ, 22. V. ПАТ. Перемогу в альпійському леті одержав австрійський летун Поціо-ні. На другому місці знайшовся італієць Ломбаді.

†
ПАНАХИДА
за душу бл. п.
ЛЬВА ГНАТИШАКА,
б. директора Укр. Держ. Гімназії в Золочеві, відправиться в церкві св. Спаса при вул. Краківській в четвер день 25. травня ц. р. в год. 12. 30 в полудне.
Син, невістка і внуки.

ЯПОНСЬКІ УМОВИНИ ДЛЯ КИТАЮ.

Японський уряд повідомив нанкінський уряд, що готовий заключити мир і перемиря на таких умовинах: 1) визнання Маньчжурії де юре 2) створення неутральної стріфи, що обійме провінції на північ від Жовтої Ріки, 3) покіння бойкоту японських товарів, 4) скасування всіх постанов про екстериторіальність і конти та заключення умов на основі „Азії для азійців“.

Китайський уряд відповів, що не згодиться на ніякі умови, які треба би заключувати під примусом.

ДВІ МИЛІ ВІД ПЕКИНУ.

ТОКІО, 22. V. ПАТ. Японські війська є дві милі від Пекину. Згідно з вістками, одержаними з фронту, нині пополуноч треба сподіватися вишчерування перших японських відділів до м-ста. Японське м-во війни здогадується, що вдасться оминати окупацію Пекину.

По широкому світі.

— Із європейських держав, яким Союз Народів дав протягом останніх десятих років позички, тільки Данція і Лотва додержують зобов'язань.

— Завоюється на утворення нової балканської коаліції, аложеної з Туреччини, Греції, Болгарії та Альбанії.

— Револуція на Кубі не вгаває; між повстанцями й урядовими військами приходить до кривавих боїв.

— На берлінському стадіоні відбулася 21. ц. м. велика маніфестація націонал-соціалістичних робітничих організацій при участі 150.000 осіб.

Про смерть М. Хвильового.

Поволі через чужу пресу приходять звістки, що М. Хвильовий згинув у Харкові наслідком самогубства. Причина цього трагічного жєсту письменника — довголітній конфлікт з атмосферою праці, що деяких його товаришів загнала на Соловки, розпорозила насильно по установах, де вони приневолені працювати під немилосердною контролею цензури. Від часу, коли комуністична влада розв'язала літературні організації, до яких дав почин Хвильовий і припинив такі журнали, як „Літературний Ярмарок“ Хвильовий почував щораз сильніше над собою диктатуру офіційної цензури.

НОВИНКИ

— СКЛАДАНКИ П. К. О. долучуємо до нинішнього числа, якими просимо надсилати передплату на червень 5 зол.

— Робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол.

— На домагання широких кол наших віборців приступили ми у Львові до продукції і продажі пастеризованого молока. Молоко це можливе розпочинаючи цю нову ділянку молочарства під гаслом: „добре і здорове молоко для здорових людей“, ми переконали, що широкі кола наших виборців оцінять якесь добру якість і цього нашого продукту та домагатимуться тільки пастеризованого молока зі знаком М. С. — „Маслосоюз“.

— Театр ім. І. Тобілевича виїжджає від 23.—28. ц. м. включно на вистави до Товмача; від 1. червня до 4-го гратиме в Станиславові.

— На докінчення будови нагребника І. Франкові зложив Клуб Українських Соціал-Радикалів 50 зол.

Після Т-ва „Український Центральний Комітет“ у Львові сповіщає Українське Громадянство, що в четвер 25. травня 1933 р. відбудеться у Свято-Юрійській православної церкві при вул. Францішканській ч. 3

ПАНАХИДА

на бл. пам. Голові Директорії і Гол. Отамані Військ Української Народ. Республіки

СИМОНІ ПЕТЛЮРІ

і всіх поляглих за Волю України.

Початок панахиди в год. 13-йй.

УПРАВА ТОВАРИСТВА.

Фальсифікати Франківських відзнак. В тому комунікаті Комітету будови нагород Франка було вже зазначено, що в часі військових свят будуть розповсюджувати від Комітету металеві відзнаки (по ціні 50 сот. (білі) і 40 сот. (жовті) і картки з відбитками відбитки. Довідуємося, що по місті продають фальсифікати металевих відзнак з відбитками відбитки. Ці фальсифікати не мають на краях відзнаки і тому перестерігаємо їх закупном. Відзнаки Комітету мають на них напис: нагородник І. Франка 28. V. 1933. Всі продавці тих відзнак мають повноваження підписати Комітетом. — Комітет будови.

Зад хеміків у Львові відбудеться в дні 24. до 26. червня ц. р. при участі делегатів з інших держав. Досі оголошено 2570 рефератів.

Закордонні лікарі у Львові. В перших днях червня ц. р. приїде до Львова від секції гігієни Союзу Народів група закордонних лікарів, щоб звістити санітарні улаштування у Львові та по-з'ясувати з організацією служби здоров'я. Вони відають санітарні і профілактичні улаштування деякі шпиталі й санаторії, протирако-тний інститут, павільони для заразливих недуг, поряд для шкільної молоді і т. п. Крім того оглянуть Львів, Дрогобич, Борислав і Трускавець.

Завживання в нотаріальній канцелярії. В канцелярії нотаря Чеховича в Бучачі викрито великі розширення зловживання, яких допускався його хендент Купчинський. Користуючи з недогляду 80-літнього шефа, він вів так канцелярію, що багато осіб потерпіло великі шкоди. Спробою занялася прокуратура зі Станіславова. Розслідування держать покищо в тайні.

ДУКАРНЯ „ДІЛО“

Львів Ринок 10. Тел. 29-26.

Викону швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи

по найдешевших цінах!

Почли члени віденської „Січі“. Українське Акадмічне Т-во „Січ“ у Відні подає до загального дома, що надзвичайно Ювілейні Загадки 36и Т-ва, які відбулися 6. травня ц. р., іменували нагоди 65-ліття існування нашого Т-ва почесми членами „Січі“ отесих громадян: Високопрев'ященного Митрополита Андрея Шептицького, д-ра Дмитра Донцова, д-ра Дмитра Лягу, генерала-четаря Антона Кравца та д-ра Гриця.

Особте. У. А. Т. „Січ“ у Відні повідомляє, що довголітній член та б. голова Т-ва п. Роман Мороз помер 12. ц. м. на доктора всіх медичних наук.

Понад. У Гвіадні повіт Коломня вибухла пещера в домі Ілька Романюка й перекинулася в будинку двох сусідів, заподіявши шкоду на 6.000 зол.

Під колесами автомобілю. На го-стиниці в Ширії переїхало авто зі Львова 14-літню Свію Вовк, яку в грізному стані відставили до львівського шпиталю.

Побити румунського посла. Румунський посол д-р Лупу відбуває агітаційну подорож по громадах повітів Жарнава Марє і Чук з посланими Леонем Сердичом і Модряну. На вічу в громаді Воля з'явилися на зібраних противники д-ра Лупу з націонал-чараністичної (селянської) партії. Счинялася бійка, в якій побито посла Сердича й інші особи.

Дитина зрадила душоуба. В селі Казарині у Бесарії вбито перед очима купця Кована, його товариша Тофеса тяжко ранено. Вбивники дісталися в руки всього 500 левів

ВІДГУКИ ДНЯ.

Хто він був?

Не мав один Кульчицький роботи і як тільки дізнався до турецького табору, то кинувся на мішки з кавою. Взяв один мішок на плечі (дарма що шляхтич!) і заїс до Відня. Потім другий, третій — скільки було, а ще потім заложив каварию.

І не мала доля іншої роботи, тільки те, що дозволила тім каварію розвинути, а Кульчицькому розбагатіти.

Вийшов з цього неабиякий клопіт. Тепер люди сваряться хто він був, звідки і за кого себе мав.

Українці — як звичайно — парід хапчивий, горнуть його до себе, поляки — як звичайно — не дають, а німчеська з Відня апершу сербом його величали, а тепер — самі не знають.

Українці комбінують так: у польським війську, так як і тепер, служило багато українців. Кульчицький — пев український шляхецький рід з Самбора. Отже і той найславніший Кульчицький був українець.

Польські газети у свою чергу: Не всі Кульчицькі українці. З'явився в процесу Горгонової слідчий суддя Кульчицький е — почавши від себе — поляк, то й каварник Кульчицький міг бути майже напевно поляк.

А німцям з Відня байдуже. Каже хтось: поляк! — хай буде поляк. Чи сак чи так — він у Відні жив, каварию заложив, гроші зложив і ви-

Досі годі було викрити душоубів. Але припадок хотів, що їх викрито. Жандарм Мітика заночував у селі Урсарі в одного господаря Арапа Алі. Перед сном він бавився з 6-літнім сином Арапа, дитина розговорилася й оповіла, що тато казав, що господар Мардаре вбив чоловіка. Жандарм арештував того Мардаре, який так злякався, що признався до збівства і назвав своїх спільників. Їх теж арештовано.

Катастрофа на морі. З Нової Фунляндії повідомляють, що норвезький корабель „Севістан“ наїхав у ночі на ледову гору. Сила удару була така велика, що перед корабля зовсім розторщило, наслідком чого „Севістан“ затонув до кількох хвилин. На кораблі склалася ще й експлозії газу. Вся залога скоронилася на раткові човни. Два з них приплили до місцевості Португаль Кове, третій дістався на транспортний корабель, що виритував капітана і 17 осіб. Таким чином ціла залога врятувалася. Корабель віз транспорт мідиної та залізної руди, отже мав малу залогу. Морська влада наказала тепер усім кораблям на Атлантичному океані, щоб звільнили свою швидкість в полюсі, де грозить небезпека зустрічі з ледовими кригами, що пливуть від півночі.

Слушна скарга. Часто нарікають жінки, що їх мужі не доцільно трудяться в домашнім господарстві і мають саушність. Бо не легко є між найріжнороднішими предметами щоденного життя, вибрати відносно рід. Лише при купні мила перебацала господарина мав злекшине завдання, бо купуючи мило Олень Шіхт мав певність, що має товар першорядний. Мило Олень Шіхт дешеве з огляду на свою ядатність.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Евгенія Гудиківна, ем. учителька, передплатниця „Діла“, заосмотрена св. Тайнами, померла по довгій недужі 19. травня ц. р. в Самборі, проживши 62 роки. Похорони відбулися в неділю 21. ц. м. в год. 5. попол. Вічна їй Память!

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

З Круга „Рідної Школи“. Старшина Круга „Р. Ш.“ в Раві Руській викладає багато енергії і започаткувала ще в мин. році правлявший розвиток рідношкільної ідеї а вісї й повіті. У звітовому році було 36 поїздок на села. Основано 11 нових Кругів по селах, так, що всіх Кругів у равському повіті, які дотепер працюють, є 15; крім того існує Круг „Р. Ш.“ в Ужові, який має права Повіт. Круга. В Повітовому Кругу є згуртованих, на жаль, ледя 78 членів, а в підчинених Кругах 788, так що в Равщині „Рідна Школа“ має згуртованих 866 членів. Назначив діяльність Кругів обслуговується до улаштування публичних вистав, забав і ширших сходів членів, на яких у декотрих Кругах, як у Гічу, Вільках Мазовецьких, Забрю, Вербні, Василеві, відбуваються реферати на культурно-освітній й економічній темі. Декотрі Круги як Круг „Р. Ш.“ у Гічу, Вільках Мазовецьких, Смолин, Селищах, Василеві, Кривні, Корчіві і Вільні Вербніській, ведуть усе культурно-освітню роботу, бо в тих місцевостях читальні „Просвіти“ не існують. Круг „Р. Ш.“ у Раві Р. удержує постійно українську заборону, до якої ходять пересічні около 50 дітей; крім того в Анатолія Луцькована веда дитини садики у Василеві Вел. в часі від 19. 7. — 4. IX. 1932 а в Піддубичі а. Гона Шульганівна в часі від 15. 7. —

денцем помер. І напевно був би співав „Він, Він, лур ду аляй“ — колиб Січниський був цю пісню скорше створив.

Мене ніхто досі не питався про мою думку в тім справі, вважаючи мене на непоклоняного до цього. А що в нас багато непитаних і непоклоняних людей забирає дуже часто в різних справах голос, то й я собі pozwolu.

Кульчицький не витривав мені на українця. По перше тому, що не згнун, по друге тому, що захопив не що інше а мішки з кавою, по третє тому, що не проміняв тієї кави за тютю та лядьку, як це зробив з жінкою Сагайдачний.

На поляки він теж не складається. Обчислив, поіс, заложив каварию і сам продав інтерес. Аргументи одної з газет про польськість Кульчицького, подібно як про Курогого і Куропаткіла, мене чомусь не переконують.

Останіми часами виринув у „Курьеру“ проект зробити в Кульчицького помадаршенного серба, чи посербленого мадаря. Але ця думка не срийалася, бо інші газети все таки мають ще надію відержати його для славянської сімї.

Мені чогось здається, що Кульчицький лі українця, ні поляк. Раз, що тримався обіду, друге, що зміркував яку добичу хвяти, а третє, що на дурниці доробився мастку. Славянські народи, які засіли поруч себе на окраїнах сарматського нпау, не мають тих примет.

Чи не належав він часом до вибраного народу?!

Галактіон Чіпка

28. 8. 1932. В повіті переведено шкільний публіцист у 54 місцевостях, при чому зібрано 4.329 шкільних декларацій за 6.862 дітей. Вродоаж року вплинуло до каси Круга 3.336 зол. 16 сот. (тут не зчислено цьогорічної збірки косяди, яка принесла з убогого равського повіту доволі поважну квоту, бо 1.047 зол. і 35 сот. Головою Круга „Р. Ш.“ в Раві Руській є б. Антін Твердохліб.

ЧОРТКІВ.

Гостина театру ім. Тобілевича. Приймаю господарівку зробило театром ім. Тобілевича громадянство Чорткова. Театр саме підготував пєсу „Батурин“, яка вимагає великих витрат на декорации і костюми, на які в часі теперішньої скрути театр не має змоги собі дозволити. І ось українське громадянство Чорткова не тільки греміально відвідувало вистави театру ім. Тобілевича, а ще й за ініціативою „Української Бесіди“ зложило 275 зол. як підмогу на постановку „Батурин“. Артисти зі зворушенням довідалися, що на отсю ціль склали аспту навіть бідні люди, навіть учителі „Рідної Школи“, яких матеріально покладали загальною школою. Чи треба кращої признаки культури і розуміння значення національного театру? Це свідчить, що театр ім. Тобілевича став справді громадським театром, що його існування і його доля всім дорога. Це вкладає у свою чергу і на театр великі обовязки та велику відповідальність.

КОВЕЛЬ.

Увійня акція на Ковельщині поширюється шораз більше. З околичних сіл частенько селяни відвідують унійську церкву а Ковелі, а напр. село Колодежко, що і приписане до парафії Волошок, започаткувало справу відчинення у себе унійської парафії. В цій справі на запрошення колодежанців їздив туди о. Величковський, настоятель греко-католическої церкви у Ковелі, який при великій кількості присутніх виголосив там цікавий реферат на тему: „Християнство і соціалізм“. В той-же день збіглися ритувати колодежанців православних священників з Любитова й Волошок на чолі з благочинним з Голоб. Для більшого впливу привезли навіть хор з Любитова і слухали на це було зауваження селяни: „Чому ви ранше ніколи не показались до нас, а сьогодні ви три попи з хором!“ Селянки з Волошок висловили обурення що її дитину а школі прав. священник учить релігії не московськи і кпить собі з української мови. Під натиском успішної унійної акції, що має у нас забарвлення цілком національним, чорні московські селяни аряди-годи кличе до Ковеля спасати московське православ'я — московських китів: єп. Симона і місіонарія Перетрухана Правда, вони тепер вишукали в поміч Перетрухонів і когось „малороса“, що балакає по українськи. Одначе це все одні плітки й не помагає! Оскільки будуть далі так працювати над національно-релігійним осявдженієм своїх парафій, як це досі вони робили, то наперед можна їм сказати: „Спускатися, куме, на дно а не тратьте сили!“ Минувши часи старих метод не тільки у загальному виконанні, але також у церковно-релігійному. А національно сєво наще далеко не те, чим було за часів Москви. Нині воно свідомо а усьому розбірається і шукає собі відповідного шляху.

В Апеляційному Суді в Любліні відбулася 24. IV. ц. р. поновна розправа, на відхил прокуратора Окружного Суду в Луцьку, проти Косача й тоді, обвинувачення у приналежності до У. В. О. (зак. „Діло“ ч. 250 за рік 1932). Присуд застав такий: Косача на 4 роки, Омичкевича й Маркєвича на 3 роки вилічити, решту обвинувачених а саме: Лисевича, Вітриця, З. Сомчинського, С. Сомчинського й Куніцю засудили на шаторо року вилічити. Вирок розправи всіх обвинувачених засудили були на рік арешту із застосуванням амністії і зменшенням саздочого асещту.

Громадянин

